

Sempozyum Açılış Konuşması

Yahya ARIKAN
İSMMMMO Başkanı

Saygıdeğer katılımcılar; bir sempozyumda yine sizlerle birlikteyiz.

Öncelikle bizi onurlandıran IFAC Başkanı, Azerbaycan Denetçiler Odası Genel Başkanı, TÜRMOB Genel Başkanı ve Yönetim, Denetim, Disiplin Kurulu Üyeleri, üniversitelerimizin değerli öğretim üyeleri, Odalarımızın değerli başkan ve yönetim kurulu üyeleri, Maliye, SPK, iş dünyasının değerli temsilcileri, değerli bürokratlar, mesleğimizin çilesini çeken sevgili meslektaşlarım, saygıdeğer bayanlar ve baylar; Sempozyumu hazırlayan arkadaşlarım adına en içten duygularımızla bizimle birlikte olduğunuz için hepinize teşekkür ediyor, hoş geldiniz diyorum.

Saygıdeğer katılımcılar, ekonomik faaliyetlerin ulusal sınırları aşması bugün dünyada giderek hızlanmaktadır. Yapılan antlaşmalar mal ve hizmet ticaretinin serbestleşmesini önemli derecede artırmıştır. Ulusal ticarî sınırlar ve devlet kontrolleri azalmaya devam ettikçe işletmeler de organizasyonlarını yeniden yapılandırmaya devam edeceklerdir.

Muhasebe meslek mensupları açısından son derece önemli olan bu uluslararası gelişmeler ülkemizdeki muhasebe meslek mensupları üzerinde etkili olmuştur. Özellikle artık günümüzde muhasebe, denetim ve müşavirlik hizmetlerinin uluslararası rekabete tam olarak açılması, mesleki yeterlilik ve bunun yanı sıra mesleki yeterliliğin ölçülmesinde daha da önemli hâle gelmiştir.

Hepinizin bildiği gibi Hizmet Ticareti Genel Anlaşması'na Türkiye Cumhuriyeti 1994 yılında Dünya Ticaret Örgütünü Kurucu Üyesi olarak imza atmış ve Anlaşma 25 Şubat 1995 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde onaylanmıştır. GATS tüm hizmet alanlarının serbest piyasaya açılması için mevcut düzenlemeleri genişleten ve hukukî geçerlilik kazandıran ilk ve çok taraflı yatırım ve ticaret anlaşmasıdır.

Bu anlaşma yabancı meslek mensuplarına ulusal sınırlar içerisinde faaliyet gösterme yetkisinin verilmesi açısından uluslararası gelişmelerin izlenmesini gerekli kılmıştır.

Değerli meslektaşlarım, bu nedenle ülkemiz muhasebe meslek mensupları açısından önemli olan uluslararası gelişmeler meslek mensuplarına anında duyurulması ve bu konuda meslek örgütleri meslek mensuplarını geleceğe götürecek uluslararası gelişmeleri ve uygulamaları hazırlayacak çalışmalar içerisinde bulunulması olmalıdır.

Bilgi çağında sermaye hareketlerinin yoğun olması nedeniyle işletmelerin aynı standartlara göre hazırlanmış doğru, güvenilir, mukayese edilebilir malî bilgileri ve ortak bir muhasebe diline ihtiyaç vardır.

Oysa ki, bugün ülkemizde muhasebe uygulamalarında tüm şirketleri kapsayan bir standart söz konusu değildir. Her kurumun kendi alanıyla ilgili standartları oluşturması, örneğin TTK'nın, Maliyenin, SPK'nın, BDDK'nın ayrı ayrı standartları oluşturması bilgilerin finansal verilerden yararlanma olanaklarını kısıtlamaktadır.

Bunlara en iyi örnek malî idarenin yaptığı bazı düzenlemelerdir. Örneğin, 4842 Sayılı Kanunla getirilen Finansal Kiralama İşlemlerinde Değerleme Esasları, gelir gider kaydıyla ilgili hususlar yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenlemelerle finansal kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde kısmen de olsa uluslararası standartlara uyum sağlanmaya çalışılmıştır. Mevcut durumda özel bir finansal kiralama yasası varken, malî idarenin bunu yok sayarak Türkiye'de finansal kiralama uygulamasına yeni bir yön vermeye çalışması birçok alanda yaptığı gibi muhasebe standartları uygulanması sürecinde de yeni bir ikilem yaratmıştır.

Yine enflasyon düzeltilmesi uygulamasında da aynı anlayışı görmekteyiz. Türkiye Muhasebe Standardı 2 ve Uluslararası Muhasebe Standardı 29'a uygun olmayan bir biçimde tamamen vergisel bir düzenleme olarak ortaya konmuştur.

Değerli katılımcılar, her kurumun kendi standardını oluşturmasından uzaklaşılmalı ve genel kabul görmüş tek bir standart oluşturulmalıdır. Oluşturulacak bu standartlar devlet otoritesinin etkisi altında olmamalıdır.

Hazırlanan Türk Ticaret Kanunu Tasarısının Geçici 1'inci maddesinde genel olarak şirketlerin muhasebe uygulamalarıyla ilgili hiçbir hüküm önermemiştir. Ayrıntılı ve teknik nitelikteki muhasebe ilkelerinin belirlenmesi görevi Türkiye Muhasebe Standartları Kuruluna verilmiştir.

Tasarının yasallaşmasından sonra Kurul olarak, yasa olarak kendisine verilmiş olan görev uyarınca bu ilkeleri uluslararası finansal raporlama standartlarına uygun olarak ilân edecektir. Belirlenecek standartlarla Türk şirketlerinin muhasebe sistemlerinin dünyadaki kabul görmüş düzeye ulaşılması amaçlanmaktadır.

Uluslararası finansal raporlama standartlarında yapılan değişikliklerde Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu tarafından takip edilecek ve Türkiye muhasebe standartlarına uygulanacaktır şeklinde bir düzenleme bulunmaktadır. Bu bakış mesleğimiz açısından son derece sevindirici olmakla birlikte diğer yasalarla da paralel düzenlemeler yapılmalıdır.

Aslında Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu bu amaçla kurulmuş bulunmakla birlikte bugüne kadar yapmış olduğu çalışmalar tüm kesimleri kapsayacak bir şekilde uygulamaya sokulamamıştır.

Değerli katılımcılar, bilindiği gibi 2005 yılında Avrupa Birliği üyesi ülkelerde uluslararası muhasebe standartları uygulanmaya başlanmıştır. Ülkemiz de bu yönde niyet belirterek, IMF'nin Dördüncü Gözden Geçirme Niyet Mektubunda iki yıl içerisinde uluslararası muhasebe standartlarına uyumlu en az 20 adet ulusal muhasebe standardı yayınlama taahhüdünde bulunmuştur.

Bu da Türkiye Muhasebe Standartları Kurulunun kurulmasında ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Ayrıca 18 Eylül 2002 tarihinde Amerikan Finansal Muhasebe Standartları Kurulu ve Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu Amerika'da gerçekleştirdiği bir toplantıda hem iç piyasalarda hem de sınır ötesi piyasalarda finansal raporlamada kullanılacak yüksek kaliteli ve birbirleriyle uyumlu muhasebe standartlarının geliştirilmesi taahhütlerini bir anlaşmayla kabul etmişlerdir.

Bu toplantıda her iki kurul mevcut finansal raporlama standartlarını mümkün olduğu ölçüde tamamen birbirleriyle uyumlu hâle getirebilmek, geleceğe ilişkin çalışma programlarını koordine edebilmek hedefleri doğrultusunda gereken çabayı gösterme konusunda anlaşmaya varmışlardır.

Değerli meslektaşlarım, muhasebenin işletme faaliyetlerine ilişkin sağlıklı bilgi aktarabilmesi, benzer olayları benzer şekilde ifade edebilmesi, ürettiği bilgilerin doğru, güvenilir, anlamlı, gerçeğe uygun ve mukayese edilebilir olması belli standartlara göre hazırlanacak belirli formlardaki finansal tablo ve raporlarla ilgililere ulaştırılması ile mümkün olacaktır.

Günümüz bilgi çağında bilgisayar teknolojisindeki gelişmelere uyduların da eklenmesiyle bilginin üretilmesi, iletilmesi ve kullanılmasında çok büyük gelişmeler olmuştur. Bu gelişmeler ışığında içinde bulunduğumuz bilgi çağı işletmelerde muhasebenin önemini artırmıştır. Gelecekte iletişim ağının dünya ülkelerinin birbirine daha da yaklaştıracığı ve işletmelerin uluslararası ilişkilerini güçlendireceği görülmektedir.

İSMMMO olarak bu bilinçle VII.'sini düzenlediğimiz Türkiye Muhasebe Denetimi Sempozyumunun yanında I. Uluslararası Muhasebe Denetimi Sempozyumunu düzenliyoruz.

Amacımız muhasebe meslek mensuplarına uluslararası gelişmeleri ve uygulamaları burada sunulan bildirilerle ve tartışmalarla duyurmaktır. Süreci yalnızca izleyen ve istenenleri yapan meslek mensupları olmak yerine toplumsal çıkarlarımızın korunması temelinde sürecin oluşmasında da etkin olarak toplumsal sorumluluğumuzu yerine getirme çabası içerisindeyiz.

16-20 Nisan 2003 tarihinde düzenlediğimiz VI. Türkiye Muhasebe Denetimi Sempozyumunda "Globalleşmenin Muhasebe Mesleği Üzerinde Etkileri ve Toplum Çıkarlarının Korunması" konusunu ele aldık. Bu Sempozyumda çok önemli sonuçlar ortaya çıkarılmıştır. Globalleşmenin ülkemiz muhasebe mesle-

ğine yarattığı fırsatları ve tehlikeleri gündeme getirerek meslek kamuoyuna duyurduk. Yaratılan fırsatlardan faydalanma koşullarını ve tehlikelere karşı ne gibi tedbirler alınması gerektiğini tartıştık.

Değerli katılımcılar, değerli meslektaşlarım; globalleşmenin yarattığı bu fırtına veya hortuma kapılıp gitmemek için ortaya çıkan fırsatları değerlendirmek ve tehlikelere karşı tedbir alabilmek için bilgi ve birikimin gücüne sahip olmalıyız, bunu paylaşmalıyız. Bu güce sahip olmazsak gelen fırtına hem bizi bireysel hem de toplumsal olarak uçurabilir. Bilgi ve birikimin gücüne sahip olabilmemiz için yapacağımız en önemli şey yaşam boyu eğitim, yaşam boyu öğrenme ve paylaşmadır.

İşte bugün bu nedenle buradayız. Artık meslek mensuplarımızın vereceği hizmetlerin uluslararası düzeydeki gelişmelerden soyutlanmayacağı açıktır. Buna bağlı olarak ülkemizdeki muhasebecilik mesleği vergi muhasebesi konularında sınırlı kalmamalı, işletme yönetimi ve yatırımcıya yol gösterme işlemini de yerine getirecek yönetim muhasebesi anlayışına doğru yönlendirilmelidir. Bu anlayışın yaşama geçmesiyle ilgili hukuksal düzenlemeler sür'atle yapılmalıdır.

Burada ortaya konacak görüş ve tartışmaların ülkemiz muhasebe mesleğinin geleceğiyle ilgili önemli açılımlar getireceğine inanmaktayız.

Değerli katılımcılar, izninizle konuşmamı teşekkürlerle tamamlamak istiyorum. Oturumları yöneteceklere, bildiri sunacaklara, tartışmalara katkı sunacaklara, Sempozyumu sabırla izleyecek değerli katılımcılara içten teşekkür ediyoruz.

Sempozyumun gerçekleşmesinde büyük emeği geçen Sempozyum Düzenleme ve Yürütme Kurulunda görev olan Sayın Masum Türker'e, Sayın Recep Pekdemir'e, Sayın Nail Sanlı'ya, Sayın Cansen Başaran'a, Sayın Osman Dinçbaş'a, Sayın Nazım Hikmet'e ve Sayın Cemal İbiş'e de yürekten teşekkür ediyoruz.

Sempozyumun mutfağında çalışan, hiçbir özveriden kaçınmayan Oda Yönetim Kurulu Üyelerime ve Oda çalışanlarıma da içten teşekkür ediyorum.

Sempozyuma sponsorluk yapan Denizbank'a, değerli yöneticilerine ve örgütümüzün yazılımı LUCA'ya da özellikle teşekkür ediyorum.

Organizasyonumuzu üstlenen Hürtur Firmasının değerli çalışanlarını, bize ev sahipliği yapan Xanadu Otelinin değerli yöneticilerine ve çalışanlarına da ayrıca teşekkürlerimi sunuyorum.

Sempozyumun başarılı geçmesi dileğiyle hepinize saygılar sunuyorum.

Sempozyum Protokol Konuşması

Mehmet TİMUR
TÜRMOB Genel Başkanı

Çok güzel bir gün. Bu güzel günde hepimize günaydın diyorum, hoş geldiniz.

Sayın Bakanım, Sayın Dünya Muhasebe Birliği Başkanı, Sayın Azerbaycan Muhasebe Örgütünün Başkanı, değerli bürokratlar ve hiçbir zaman bizi yalnız bırakmayan değerli öğretim üyelerimiz, çok kıymetli Oda başkanlarımız ve değerli katılımcılar; hepimize TÜRMOB ve şahsım adına saygılarımı sunuyorum.

İstanbul Odamızın düzenlediği Türkiye Muhasebe Denetim Sempozyumunun VII.'sinde sizlerle birlikte olmaktan mutluyuz.

Bu organizasyona bu yıl bir şekil daha verildi, Dünya Denetim Sempozyumu halini aldı. İstanbul Odamızın Denetim Sempozyumu ve Sayın Ankara Odamızın “Muhasebe Uygulamaları ve Vergi Mevzuatı Sempozyumu”, İzmir Odamızın “Muhasebe Standartları Sempozyumu” başarılı bir şekilde periyodik olarak gerçekleşmektedir.

Başta Konya Odamız olmak üzere bütün odalarımızda da mevzi olarak devamlı sempozyumlar yapılmaktadır ve öyle sanıyorum ki kısa zamanda orta büyüklükteki Odalarımızın da sempozyumları uluslararası şekle dönüşecektir.

Bildiğiniz gibi Dünya Muhasebe Kongresiyle paralel bir şekilde Türkiye Muhasebe Kongresi TÜRMOB tarafından yapılmaktadır. Kongre ve sempozyumu düzenleme konusunda önemli ve tecrübe kazanmıştır.

Gelecek yıl Dünya Muhasebe Kongresini bildiğiniz gibi İstanbul’da gerçekleştireceğiz; bu Kongreyi çok önemsiyoruz. Dünyanın dört bir yanından ülkemize gelecek olan misafirlerimiz en iyi şekilde ev sahipliği yapmak için büyük çaba sarf etmekteyiz. Meslek örgütü olarak bu güzel organizasyonu el birliğiyle gerçekleştireceğiz, buna ben yürekten inanıyorum. Siz değerli konuklarımıza ve organizasyonda aramızda görmek sizleri beni çok mutlu etmiştir.

Sevgili meslektaşlarım, küreselleşen dünya bizleri benzer ortak sorunlarla yüze bırakmıştır. Amerika Birleşik Devletlerinde Enron’la başlayan süreç, tüm dünyada muhasebe ve denetim mesleğini çok yakından etkilemiştir. Dünyanın hangi bölgesinde olursa olsun yaşanan bir gelişme hepimizi etkiliyor. Küresel dünyada bu mesleğin mensuplarının bir bütünün parçaları hâline geldi. Bütüne gitmek için tüm parçaların sağlam ve sağlıklı olması gerekiyor.

Bu olumsuzluğu bir fırsata dönüştürmek bizlerin elindedir. Muhasebe ve dene-

tim mesleğine saygınlık ve güvenilirlik kazandırmak bizlerin yapacağı çalışmalarla ortaya çıkacaktır. Küresel dünyada bu mesleğin kural ve standartları da küresel olması gerekmektedir. Küresel olmak demek yerelin yok olması demek değildir. Denetim görevi küresel birkaç şirketin inisiyatifine bırakılmaz. Ulusal şirketler mutlaka var olması ve varlıklarını mutlaka güçlü bir şekilde sürdürmeleri muhasebe ve denetim mesleğinin geleceği için büyük önem de taşımaktadır. Muhasebe mesleğinin ülkemizde köklü bir geçmişi vardır. Gerçekten çok iyi yetişmiş, uluslararası alanda çalışabilecek bilgi ve birikime sahip çok sayıda meslektaşımız vardır. Staj ve sınav sürecini tamamlayarak bu mesleğin mensubu olan çok iyi eğitim almış olan gençlerimiz mesleğimizin geleceği için bana umut vermektedir.

Ülkemizin ekonomik gelişmesiyle beraber mesleğimiz bu girişimden payını da alacaktır. Ben gelecekte umutluyum. Umutlarımız olmazsa, hedeflerimiz olmazsa bir adım ileriye gidemeyiz. Mutlaka umutlarımız olacaktır, hedeflerimiz olacaktır ve hedefleri gerçekleştirmek için de elimizden geleni yapmaya çalışacağız.

Bu sempozyumda hem muhasebe mesleğiyle ilgili uluslararası sorunları ve son gelişmeleri hem de ekonomik katkılar için bilgi ve muhasebe mesleği konusunda değerli uzmanlarımızın görüşlerini dinleme fırsatını da bulacağız.

Biliyorsunuz bizim yıllardır temel politikamızı eğitim çalışmaları oluşturmaktadır. Eğitim bizim hiçbir zaman vazgeçemeyeceğimiz temel politikamızdır. Bizler sürekli kendisini yenilemek durumunda olan, bilgisini, düşüncesini satan bir mesleğin mensuplarıyız. O nedenle bizlerin sürekli bilgi sahibi olması ve bilginin güncel olması ve sürekli yenilenmesi de gerekmektedir.

Bilginin ekonomik katkıya muhasebe mesleğinin gelişmesine yapacağı katkılar ve gelecekteki hedefler konusunda değerli uzmanlarımız biraz sonra sizlere bilgi sunacaklardır.

Ondan evvel ben size Genel Başkanlığına yaptığım TÜRMÖB ve eğitim çalışmaları hakkında bilgi vermek istiyorum.

Değerli meslektaşlarım, İzmir Odasının başlattığı muhasebe standartları sempozyumu bugün bir kurul halini aldı. Denetim standartları konusunda çalışmalarımız hızlı bir şekilde devam etmektedir. Başkanlığına Sayın Masum Türker yapmaktadır. Yapılan çalışmalar son aşamasına geldi ve sizlere denetim standartları sunulacaktır.

Eğitime önem verdiğimizizi belirtmiştik. Bir düşünün, kendi kendinize düşünün, bir geriye bakın, 2004 yılında ve 2005'in başına doğru meslektaşlarımız ve Odalarımız gerçekten büyük emek sarf ederek eğitime büyük önem verdiler. Buna da TÜRMÖB'un katkısı oldukça farklıdır. Eğitim konusunda TÜRMÖB olarak

Odalarımıza gerekli desteği verdik, eğitim tesislerinin kazanılması için elimizden geleni yaptık.

Sevgili Meslektaşlarım, bugün 62000 meslek mensubuna yaklaşıp durumdayız ve meslektaşlarımızı da çok iyi bir şekilde seçmekteyiz. Sadece son imtihanında, staja başlama imtihanında 13 bin kişi müracaat etti, bunda yüzde 11.8'i bu mesleğe giriyor. Ve bir şey daha dikkatimi çekti, staja başlayanların bir çoğunun da lisans üstü eğitim de yaptıklarını gördüm. O hâlde mesleğimizin ne kadar önemli olduğunu üniversitelerimiz de anlamış olacak ki, öğrencilerini bize doğru yönlendirmektedir.

Sevgili Meslektaşlarım, bildiğiniz gibi 2004 yılı sizler için çok büyük sorunlu bir yıl oldu, çok yoruldunuz. Bana mesaj gönderen bir meslektaşımızın dediği gibi 25 yılda yorulmadığım kadar sadece 2004 yılında yoruldum. Doğrudur. 8 defa vergi kanunları değişti 2004 yılında, enflasyon muhasebesi geldi, problemli geldi sizleri çok yordu, beyan süreleri geri alındı, Barış Kanunu dedi ve aynı zamanda e-beyanname yürürlüğe girdi, e-bildirge yürürlüğe girdi, bu vesile ile çok çalıştınız, çok yoruldunuz ve bizlere sitem ettiniz. Bütün bunlara rağmen her uygulama için sizlerin talebi doğrultusunda Sayın Maliye Bakanlığında ve Çalışma Bakanlığında gerekli yardımları aldık. Kendileri burada olmasa dahi Sayın Maliye Bakanına ve Çalışma Bakanına ve onun değerli bürokratlarına huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

Bir kişinin, hepinizin değil, bir kişinin dahi istediği olduğu zaman da bile, ben Bakanlığa uğradığım zaman hiçbir zaman geri çevrilmedim. Sizin dileklerinizin hepsini yerine getirmeye çalıştık.

Değerli Meslektaşlarım, mesleğimiz günün mesleği, mesleğimiz çok önemli bir meslek, kıymetini bilmemiz gerekiyor. Bu bakımdan biz de eğitime önem vermemiz gerektiğini anladık. 2005 yılında da eğitime önem veren ve eğitim için gereken girişimleri yapan Odaların TÜRMOB olarak yanında olacağımızın bilgisini şimdiden size müjdelemek istiyorum.

Ben bu Sempozyumu düzenleyen İstanbul Odası Başkanı Sayın Arıkan'a ve onun yöneticilerine, onların personeline ve bu organizasyonu gerçekleştiren değerli çalışanlara huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

Tekrar hepinize hoş geldin diyor, saygılarımı sunuyorum.

Sempozyum Protokol Konuşması*

Doç. Dr. Doğan CANSIZLAR
Sermaye Piyasası Kurulu Başkanı

Sayın Başkanlar, Değerli Konuklar,

Öncelikle, Avrupa Birliği ile finansal bütünleşme yolunda geldiğimiz noktada uluslararası finansal raporlama, bağımsız denetim ve kurumsal yönetim ilkelerinin son derece değerli konuşmacılar önderliğinde tartışılacağı bu sempozyumların açılış konuşmasını yapmaktan duyduğum memnuniyeti ifade etmek istiyorum. 1. Uluslararası Türkiye Muhasebe Denetimi Sempozyumu ile 7. Türkiye Muhasebe Denetimi Sempozyumunu düzenleyen İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odasına teşekkür ederim.

Muhasebe konusu, ekonomik kalkınmaya etkisinden meslek içi etik kuralların oluşturulmasına kadar çeşitli yelpazeleri kapsayan çok boyutlu bir konudur. Ekonomik büyümenin temel koşulu kıt kaynakların etkin dağılımını sağlamaktır. Ekonomi aktörleri bu bağlamda karar alırken bilgi ihtiyaçlarını muhasebe mesleğinin mahsulü olan mali tablo ve raporlarla karşılamakta ve kararlarını bu bilgilerle şekillendirmektedirler. Bu işlevi yerine getirirken muhasebeci, devlete, topluma, mesleki kuruluşlara, müşterilerine ve kendine karşı sorumluluklara sahiptir.

Bu nedenle, muhasebecinin, sosyal sorumlulukları ile müşterilerinin ihtiyaçlarına hizmet etme zorunluluğu arasında optimal bir denge kurması gerekmektedir. Bu dengeyi kurarken, muhasebeci her durumda bağımsız ve tarafsız olmak; çalışmalarını sırasında ortaya çıkabilecek çıkar çatışmalarından uzak kalmak; dürüstlük ve tarafsızlığını etkileyebilecek hiçbir müdahaleye imkan vermemek; denetim sonucunda ulaştığı görüşlerini, başkalarının doğrudan veya dolaylı çıkarlarını düşünmeksizin raporlarında açıklamak zorundadır. Bu nedenle mesleki etik kuralların çok açık ve net biçimde tanımlanması gerekmektedir.

Muhasebe mesleği yapısı gereği teknoloji alanındaki gelişmeleri de çok yakından takip etmeli ve mesleki uygulamaları gelişen koşullara göre sürekli iyileştirmelidir. Bugün bilgisayarlar iş dünyasında muhasebe fonksiyonu kapsamında yer alan faaliyetlerin, daha hızlı, güvenli ve düşük maliyetle yerine getirilmesi

---

* Başkan Yardımcısı Kubilay Temuçin tarafından Sempozyum'da okunmuştur.

amacıyla yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu çerçevede, muhasebe mesleğinin, bilgi çağının daha hızlı ve daha fazla bilgi taşıma olanaklarına uyum sağlayabilecek ölçüde finansal bilgi yaratma ve denetleme olanaklarına kavuşturulması da zorunludur.

Muhasebe mesleği sermaye piyasası açısından da hayati öneme sahiptir. Bilindiği üzere, sermaye piyasası dinamiklerinin temel belirleyicisi bilgidir ve SPK'nın temel görevlerinden birisi de yatırımcılara doğru, zamanında ve eksiksiz bilginin sağlanmasıdır. Doğru fiyatlama ancak doğru bilgi ile elde edilebilir. Şirketlerimiz açısından baktığımızda da, politika ve stratejilerini belirlerken, önemli kararları alırken, risk yönetim sistemini dizayn ederken ve riski değerlendirirken doğru bilgi ve dolayısıyla etkin muhasebe sistemi hayati bir rol oynamaktadır.

İşte ana hatları ile kısaca değindiğim bu hususlar muhasebe mesleğini önemli ve bir o kadar da ilginç hale getirmektedir.

Değerli Konuklar,

Sadece Avrupa Birliğinin değil küresel finansal sistemin önemli bir parçası olmanın vazgeçilmez şartlarından biri; finansal mimarîyi oluşturan düzenlemelerde, ülke koşullarına göre ayarlanabilecek ölçüde esnek, ancak yerli ve yabancı tüm yatırımcılar açısından bilgi üretiminde farklılaşmalar yaratmayacak ölçüde belirlenmiş ortak bir anlayış dilinin oluşturulmasıdır.

Aslında finansal raporlama olsun, bağımsız denetim olsun, hatta ülkenin hukuki altyapısına göre değişebilen kurumsal yönetim ilkeleri olsun, uluslararası olarak nitelendirebileceğimiz tüm düzenlemeler, farklı ülkelerde yerleşik uygulamaların deneyimiyle oluşan ve ilke bazlı standartlar olarak nitelendirilen birer anlayışlar bütünüdür.

İlkelerden söz açılmışken, bu sempozyumlarda ele alınacak konuların ana başlıklarının kurumsal yönetim ilkeleriyle doğrudan bağlantılı olduğu görülmektedir. Gerçekten de, finansal bilginin üretildiği işletmelerimizin kurumsal yönetim yapılarının sağlamlığı, dünyada cereyan eden yoğun sermaye akımlarından pay alma yarışında büyük önem kazanmaktadır. Tıpkı bir malın üretilip piyasaya sunulmasında olduğu gibi, kamusal bir mal olan bilginin üretilip kamuya sunulmasında da üretim sürecinin etkin işlenmesi gerekmekte ve bu süreç kurumsal yönetim ilkeleriyle sıkı sıkıya bağlı bulunmaktadır.

İşletmelerde etkin bir kurumsal yönetim yapısının oluşturulması; kaliteli mali tablo üretilmesi ve uygun muhasebe politikaları seçilmesi, iç ve dış denetimde bağımsızlığın ve objektifliğin sağlanması, denetim komitelerinin gözetim görevlerini layıkıyla yerine getirmesi, iç kontrol sistemlerinin risk değerlendirmelerine elverişli olması ve genel kurul toplantılarında sağlıklı onay mekanizmalarının kurulması ile mümkündür.

Kurumsal yönetimin mali piyasalarda ve şirketler sektöründe rekabetçi gücü artırmada gittikçe artan önemde rolü olduğu bir gerçektir. Bunu gören Sermaye Piyasası Kurulu, OECD Kurumsal Yönetim İlkeleri başta olmak üzere dünyada benimsenmiş ve tavsiye edilen genel esaslar ile ülkemizin kendine özgü koşullarını dikkate alarak hazırladığı Temmuz 2003 tarihli Kurumsal Yönetim İlkelerini son olarak OECD 2004 ilkelerine göre 2005'te güncellemiştir. Böylece, Türk sermaye piyasalarının küresel likidite sisteminin bir parçası olarak yapılandırılmasında ve uluslararası finansal piyasalardan fon sağlama olanaklarının artırılmasında ileri doğru bir adım daha atılmıştır. Borsa şirketlerinin yıllık faaliyet raporlarında Kurumsal Yönetim İlkelerine uyum durumlarını açıklayan Kurumsal Yönetim Uyum Raporunun yer alması zorunluluğu getirilerek şirketlerin kurumsal yönetim karşısındaki durumlarının şeffaflık ilkelerine uygun olarak ilgililerce öğrenilmesi ve değerlendirilmesi imkanı da sağlanmıştır. Ayrıca, Kurumsal Yönetim İlkelerine uyum derecelendirmesi hakkında derecelendirme kuruluşlarından 6'nın üzerinde not alan şirketlerin Borsa'da açılacak bir kurumsal yönetim endeksine dahil olmaları hususuna yönelik düzenleme de yapılmış olup, en az 5 adet şirketin bu koşulları sağlamasıyla bu endeks altında işlem görmeleri söz konusu olacaktır. Bütün bunlar, Türk Sermaye Piyasalarını uluslararası standartlara çıkartmada önemli bir etken olmaktadır.

İyi kurumsal yönetim kurallarının uygulanmasının Borsada işlem gören şirketlerin olduğu kadar Borsa dışı şirketlerinin de uzun vadeli faaliyetlerinde önemi olduğuna inanmaktayız.

Sayın Konuklar,

Günümüz ortamında farklı muhasebe uygulamaları her açıdan maliyet olarak gündeme gelmektedir. Özellikle çok uluslu şirketler, faaliyette buldukları ülkelerdeki farklı standartlara göre oluşturulan mali tabloları konsolide etmek durumunda kalmaktadır. Farklı muhasebe standartlarına göre hazırlanmış mali tablolara dayalı olarak yabancı ülkelere yapılacak borçlanmalarda ise, artan risk nedeniyle, daha yüksek kaynak maliyeti söz konusu olmaktadır.

Dünya çapında kullanılacak, kaliteli tek bir muhasebe standartları setinin oluşturulması durumunda; uluslararası piyasalardan fon toplamak isteyen şirketlerin bunun gibi ek maliyetlerden kurtulması ve aynı standart bilgi ve raporlarla karşılaştırma yapılabilmesi mümkün olabilecektir.

Bu konuda, uluslararası arenada tercihler Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (International Accounting Standards Board-IASB) tarafından oluşturulan Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'ndan (UFRS) yana şekillenmektedir. Öyle ki, Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu, Amerikan Finansal Muhasebe Standartları Kurulu (Financial Accounting Standards Board-FASB) ile 2002 yılında UFRS lehine standart uyumlaştırma mutabakatını imza-

ladıktan sonra şimdi de Japonya Muhasebe Standartları Kurulu (Accounting Standards Board of Japan-ASBJ) ile aynı anlaşmayı Mart 2005’de imzalamıştır. Bu gelişmeler, global ekonominin en büyüklerinin UFRS’ni uygulamak istediğini göstermektedir.

Avrupa Birliğine üye ülkelerde borsa şirketleri 2005 hesap döneminden başlayarak konsolide mali tablolarını UFRS’ye göre hazırlayacaklardır. Bu uygulamayı, uluslararası sermaye piyasaları düzenleyici kuruluşu olan IOSCO da teşvik etmektedir.

Özetlemeye çalıştığım bu gelişmeler dikkate alınarak biz de SPK olarak UFRS ile uyumlu düzenlememizi yayımladık. 2005 yılı başından itibaren tüm borsa şirketleri, aracı kurumlar, yatırım ortaklıkları, portföy yönetim şirketleri ve bunların bağlı şirketleri için bu standartlara uyumu zorunlu hale getirdik. Zaten, 2004 yılında tüm borsa şirketlerinin piyasa değerlerinin yaklaşık %75’ini oluşturan 90 adet borsa şirketimizin ihtiyari olarak UFRS’ni uygulamaya başladığı dikkate alındığında uygulama bakımından öncü olduğumuz rahatça söylenebilir.

Değerli Konuklar,

Sermaye Piyasası Kurulu olarak muhasebe standartlarının uygulanmasında ve uygulamanın denetlenmesinde bağımsız denetimin etkinliğine de büyük önem veriyoruz.

Yakın geçmişte dünyada büyük şirketlerde ortaya çıkan muhasebe usulsüzlüklerden kaynaklanan ve dev şirketlerin iflasına kadar varan olumsuz sonuçlarıyla yatırımcıları büyük zarara uğratan olaylar, tüm dünyada finansal raporlama ve finansal raporlamanın etkinliği açısından vazgeçilmez bir mekanizma olan bağımsız denetimin önemini bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Söz konusu gelişmeleri takiben, ABD’de Temmuz 2002’de Sarbanes-Oxley Yasası kabul edilmiştir. Yasanın çıkarılma amacı halka açık şirketlerde muhasebe hizmetlerinin, finansal raporların ve bağımsız denetçilerin kalitesinin artırılması ve şeffaflığın sağlanmasıdır. Buna paralel olarak Kurulumuzca da; bağımsız denetim kuruluşlarının ve elemanlarının çıkar çatışmalarından uzak tutularak bağımsızlığının pekiştirilmesi, denetimden sorumlu komitelerin oluşturulması ve mali tablolar ile yıllık raporların hazırlanması, sunulması ve doğruluğuna ilişkin sorumluluğun belirlenmesi amacıyla yeni düzenlemeler yapılmıştır.

Bu kapsamda;

- Bağımsız denetim faaliyetleri ile danışmanlık faaliyetleri ayrılmış,
- Bağımsız denetim kuruluşlarına 5 yıllık rotasyon zorunluluğu getirilmiş,
- Hisse senetleri borsada işlem gören ortaklıklarda, yönetim kurulu tarafından kendi üyeleri arasından seçilecek üyelere oluşan denetimden sorumlu komite kurulması gerekliliği hükme bağlanmış,

- Mali tablolar ile yıllık raporların Sermaye Piyasası Kurulu'nun muhasebe standartları ile genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun olarak hazırlanmasından, sunulmasından ve gerçeğe uygunluğu ile doğruluğundan sorumlu tutulacak ortaklık yetkilileri belirlenmiştir.

Sermaye Piyasası Kanununa tabi şirket ve kuruluşların mali tablolarına ilişkin olarak bağımsız denetim kuruluşlarınca yürütülen bağımsız denetim faaliyetinin aynen UFRS'de olduğu gibi Uluslararası Denetim Standartlarına göre yapılmasının sağlanması zorunlu görülmektedir. Burada da, Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (International Federation of Accountants-IFAC) bünyesinde uluslararası denetim standartları oluşturmakla görevli Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (International Auditing and Assurance Standards Board-IAASB) tarafından üretilen standartların TÜRMÖB ile işbirliği içinde 2005 yılında yayımlanması hedeflerimiz arasındadır. Bu gerçekleştiğinde hem şirketler kesiminin işlemleri uluslararası muhasebe standartlarına göre raporlanacak ve mali tablolar buna göre düzenlenecek, hem de bunların bağımsız denetimini yapacak bağımsız denetim kuruluşlarının uluslararası kurallara göre denetleme yapmaları ve rapor düzenlemelerinin hukuki zemini tamamlanmış olacaktır.

Sayın Konuklar,

Finansal raporlamada etkinlik ve uluslararası uyumun sağlanması şüphesiz bazı maliyet ve sorumlulukları da beraberinde getirmektedir.

Öncelikle, Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulunca belirlenen “ilke bazlı” standartların esas alınacağı yeni finansal raporlama ortamında uygulayıcılar ve mali tablo kullanıcıları tarafından şirketlerin muhasebe politikalarının anlaşılması ve takibi her zamankinden daha fazla önem taşır hale gelmiştir.

İlke bazlı olarak bilinen uluslararası standartlar uygulama açısından daha fazla yorum gerektiren bir niteliğe sahiptir. Bu da muhasebe meslek mensuplarının uygulama ve muhasebe denetimi açısından sorumluluklarını artıran bir husustur. Muhasebe mesleğinin yeni finansal raporlama ortamına uyum konusunda gerekli hassasiyeti göstermesi meslek mensuplarının önemi ve saygınlığını artıracak bir gelişme olarak ortaya çıkmaktadır. Gerçekten de, global muhasebe ve denetim standartlarına doğru atılan her adımda muhasebe mesleği yepyeni bir meslek haline gelmekte, diğer bir ifade ile meslek kabuk değiştirmektedir. Bunun için muhasebe eğitimi müfredatının uyumlaştırılması; sürekli olarak yurtiçi ve yurtdışında üniversiteler, eğitim kursları veya sertifika programları aracılığıyla eğitim olanaklarından istifade edilmesi gereklidir. Bu işleri yapacak bilgi seviyesi giderek yükselen ve yeni bilgilere hızla adapte olabilen meslek mensuplarının eğitime yönelik radikal bir dönüşümün gerçekleştirilmesinin büyük önemi bulunmaktadır.

Ayrıca, muhasebe meslek mensuplarının ihmal edilmemesi gereken en önemli konulardan biri standartların oluşturulması sürecine etkin katılımıdır. Bugün UFRS oluşturulma sürecine tüm ülke otoritelerinin katkıda bulunması beklenmektedir. Yapılacak her katkı ülkeleri bu standartları daha fazla sahiplenmeye yöneltecektir.

Değerli Katılımcılar,

Globalleşme ile paralel olarak uluslararası uyumun sağlanması ve ülkemiz özelinde kaynak tahsisinde etkinliği artıracak ve nihayetinde sosyal refahın artmasına katkıda bulunacak muhasebe uygulamalarının yerleştirilmesi kuşkusuz sadece sermaye piyasaları açısından değil ülke geneli için de hayati önem taşımaktadır.

Bu alanda meydana gelen güncel bir gelişme de Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu'nun (TMSK) kurulmuş olmasıdır. TMSK'nın halka açık şirketler, bankalar, sigorta şirketleri, küçük ve orta ölçekli işletmeler, kısaca tüm işletmeler tarafından uyulması zorunlu standartları koyucu otorite haline gelmesi, baştan beri Kurulumuzca desteklenmekte olup, şu aşamada sekreteryaya hizmetleri halen SPK tarafından yürütülmektedir.

TMSK'nın kuruluşu ülke genelinde uygulanacak, uluslararası standartlarla uyumlu, tek bir ulusal muhasebe standartları setinin oluşturulması açısından ümit verici bir gelişmedir. TMSK'nın bu konuda yasal olarak tek otorite olmasını destekliyoruz

Sözlerime son verirken, sempozyumları düzenleyen İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odasına tekrar teşekkür eder, yoğun programda yer alan konuşmacıların sunumlarıyla konuların derinlemesine irdelenerek çözüme kavuşturulmasına katkılarda bulunulacağı inancımla sempozyumların başarılı geçmesini diler, hepimize saygılar sunarım.